

Wat is het belang voor het voetbal om homo-acceptatie bespreekbaar te maken? "Voetbal is een sport voor iedereen. Ik vind het ontzettend belangrijk dat echt iedereen, ook de zeven à tien procent niet-heteroseksuelen, zich thuis voelen op onze velden en in onze kleedkamers."

Wat maakt dat de KNVB het thema nu zo actief oppakt? Wat is er veranderd? "In 2006 werden wij door de homobelangenorganisatie COC Nederland opgeroepen om een statement te maken. Daar zag ik niets in. Een vlag en een banier zijn zo vluchtig en vrijblijvend. De tijd was er nog niet rijp voor. We moesten eerst binnen de KNVB allemaal overtuigd raken om met het issue aan de slag te willen gaan. Alleen dan heeft het zin. Dat moment is gekomen. Als onderdeel van het actieplan, dat we eind 2012 presenteerden, bezoeken we nu alle districten om de medewerkers duidelijk te maken dat homofobie niet bij ons past. De workshop van de John Blankenstein Foundation vindt nu aftrek bij de eerste verenigingen. En ik ga dit jaar op bezoek bij betaald voetbalclubs. Zo was ik onlangs bij ADO Den Haag."

Waar zat precies het scharniermoment waardoor de KNVB 'om ging'? "Toen ik vernam dat de helft van alle homojongeren op enig moment zelfmoord overweegt. Dat maakt nog steeds een onvoorstelbare indruk op mij. De voetbalbond kan zo'n feit niet slechts voor kennisgeving aannemen. Tien procent van de samenleving is homoseksueel; dan heb je het statistisch gezien over hon-

MICHAEL VAN PRAAG,
BONDSVOORZITTER KNVB

STRIJDER VOOR RECHTVAARDIGHEID

KNVB-BONDSVOORZITTER IS HOOPVOL OVER ZIJN STRIJD VOOR HOMOACCEPTATIE IN HET VOETBAL: OVER VIJF JAAR MOET HET EEN VANZELFSPREKENDHEID ZIJN.

derduizend KNVB-leden. Op een gegeven moment hebben we gesprekken belegd met jongens die uit de kast waren gekomen en met spelers die dat nog niet hadden gedaan. Ik vond dat ijzingwekkende verhalen. Iemand kan jaren met een geheim rondlopen. Zo'n jongen komt op het veld, hoort een geintje over homo's en zwijgt weer voor vele jaren. Ik vind dat dat niet hoort. Sindsdien zijn we er vol voor gegaan."

Realiseerde u zich wel dat u daarmee aan een lange weg begon? "Nee. Nu is het nog een project waarmee we doelbewust willen werken aan de verandering van de mindset van mensen. In het verleden waren we niet in staat om in verenigingen een klimaat te scheppen dat ook door LHBT-ers als open

en veilig wordt ervaren. Straks, ik hoop over vijf jaar, moet homoacceptatie een vanzelfsprekendheid zijn, in elke club."

Is vijf jaar niet heel optimistisch? "We werken er hard aan. Ik merk dat bijna iedereen homoseksualiteit accepteert. Spelers en coaches reageren over het algemeen heel positief als ik met hen in gesprek ga. Er worden vaak goede ideeën aangedragen. De grote meerderheid is absoluut welwillend."

Wat moet er nog meer gebeuren? "We moeten vooral doorgaan om het thema intern in de voetbalorganisaties bespreekbaar te maken. Daarom bezoeken we bijvoorbeeld alle districten, zodat de medewerkers en vertrouwenspersonen het als de normaalste zaak van

de wereld gaan beschouwen. Zij kunnen vervolgens actief de voetbalbestuurders benaderen. Dat kost tijd. Tijd goed besteed."

En zo'n voorzitter zegt dan: 'We hebben hier geen homo's'? "Dat kan niet kloppen gezien alle statistieken. Met een ontkenning hou je het te gemakkelijk van je af. En ben je niet voorbereid op het moment dat er wel een homo in je club komt."

Maar René van der Gijp zegt dat toch ook? "Ah, meneer Van der Gijp. Die maakt cabaret. Meer is het niet. Ik vind het trouwens ook nog een slecht soort cabaret. Zijn uitspraak heeft ons wel geholpen. Door hem sprak iedereen over het onderwerp en werd duidelijk dat de KNVB hier heel anders over denkt. Het heeft de gesprekken met voetbalbestuurders in positieve zin beïnvloed; ook zij menen heus niet dat een homo op zaterdag enkel in een kapperszaak te vinden is. Dat is voor hen én mij een belediging."

Zo'n voorzitter roept dan vervolgens: 'Ik krijg er verdeding door en mijn leden lopen weg!' "Dan moet hij zich afvragen of hij nog voorzitter wil blijven. Ik vind het een teken van zwakte als je jezelf zo opstelt. Laat hem gauw een keer een kop koffie komen drinken. Hij is hier van harte welkom. Onze maatschappij verandert; als clubbestuurder ben je er niet alleen voor het dak van de kantine en voor de begroting van je club. Je bent ook verantwoordelijk voor het welzijn van de club en de leden. Hoe voel je je in de club? Dat gaat over normen en waarden, en dus ook over acceptatie."

Even over het betaald voetbal. Daar heeft u nog niet veel medestanders? "Die geven inderdaad niet echt thuis. ADO Den Haag en MVV zijn de positieve uitzonderingen. Het heeft niet zozeer te maken met weerzin tegen homoseksualiteit, maar meer met de prioriteit die bijna alle profclubs toekennen aan de dagelijkse gang van zaken. Ik ga dit jaar bij nog meer clubs langs. We moeten dit aanpakken. Ik vind het jammer dat het zo moeizaam gaat. Betaald voetbal heeft een voorbeeldfunctie. Het zou helpen als de bestuurders hier actiever in worden."

Sommige clubs zeggen uit angst voor hun fans dit niet op te pakken. "Het is altijd goed om naar je fans te luisteren, maar zij dragen niet de verantwoordelijkheid voor de vraag waar de club over vijf tot tien jaar wil staan. De angst voor

de fans regeert. Er is maar één medicijn: de angst wegnemen. Zorg voor goede communicatie, steek tijd in bijeenkomsten. Praat met elkaar en leg het uit. Zoiets kost tijd en dat hebben niet alle clubs."

In Europa steekt u uw nek ook uit voor homoacceptatie. "Ja, we proberen dit onderwerp ook in Europa op de agenda te krijgen. Besef wel dat het gebied van de UEFA zich uitstrekt van IJsland tot de Chinese grens. Je praat dan over 54 landen, waaronder enkele

die homoseksualiteit zelfs bij wet verbieden. Dat is niet zo makkelijk. Ik heb in het UEFA-bestuur onze 'Kom uit de kast'-clip vertoond. De reacties waren overwegend positief. De KNVB heeft een UEFA Hatrick Award gekregen voor het actieplan 'Voetbal voor iedereen'. Na de zomer komt een eerste werkgroep bijeen. Mijn vader zei altijd: 'Mijn molens draaien langzaam, maar zeker'."

Thomas Hitzlsperger, Duits oud-international, kwam begin dit jaar uit de kast.

Dat deed veel stof opwaaien; hij kreeg wel vierhonderd verzoeken voor interviews. Waarom is de coming-out van een profvoetballer nog steeds zo beladen? "Hij kreeg het belachelijke advies om niet tijdens zijn carrière voor zijn homoseksualiteit uit te komen. Wat kan er nou gebeuren als je uit de kast komt? Niets! Het is allemaal onterechte angst."

Zou het thema homoacceptatie op het WK voetbal een rol moeten spelen? "We hebben de meeste kans van slagen als we in staat zijn om te laten zien waar onze task force toe geleid heeft. Als je dat panklaar kunt neerleggen, kun je mensen elders heel snel duidelijk maken waar het om gaat en hoe je het issue aanpakt. Want velen hebben hierover nog geen enkel besef. Kortom, het is nu nog te vroeg om het aan te kaarten op dit platform."

Bent u een strijder tegen de angst? "Ik ben een strijder voor rechtvaardigheid. Het is weerzinwekkend dat een bepaalde groep mensen in een hokje zit en daarin vast gehouden wordt. Als kind kende ik al homoseksuelen. Dat was vanaf het eerste moment vanzelfsprekend. Voor mij is iedereen hetzelfde, we zijn allemaal mensen." ■

Wikipedia

VOOR VOETBAL GEBOREN

Michael van Praag (66) is een leven lang met voetbal verbonden. Lange tijd was hij KNVB-scheidsrechter, daarna 13 jaar voorzitter van AFC Ajax en sinds 2008 is hij bondsvoorzitter van de KNVB. Van Praag is de aanjager van

het actieplan 'Voetbal voor iedereen', waarmee de KNVB in samenwerking met homonen sportorganisaties als de John Blankenstein Foundation en NOC*NSF in elf actiepunten als regelgeving, (jeugd) opleidingen, voorlichting en bespreekbaarheid homoacceptatie tot een vanzelfspre-

kendheid probeert te maken. Het plan is door de Europese voetbalbond uitgeroepen tot het 'Best Social Project' van 2012. In zijn vrije tijd speelt Michael van Praag piano, drums, vibrafoon en tuba. Tegenwoordig heeft hij ook een theaterproductiebedrijf.